

Patsaita piiloon

Tammikuun kirpeiden pakkasten aikaan vuonna 1990 Helsingissä kaiken piti olla kunnossa. Kokoomuksen oikean laidan poliitikko Raimo Ilaskivi johti Stadia. Berliinin muuri oli murrettu, ja Neuvostoliitto korisi henkitoreissaan. Tapahtui kuitenkin kummia.

Ilaskivelle tammikuusta tuli piinallinen. Moskova oli jo vuosia aiemmin päättänyt lahjoittaa Itämeren tyttärelle pronssipatsaan. Sen nimi kalskahti ylväältä – Maailmanrauha. Patsas ei ole ainoa laatuaan, kopioita on ripoteltu moniin Venäjän kaupunkeihin.

Patsaassa puolustetaan rauhaa vihaisesti kädet nyrkissä. Hahmoilla lienee kaiken varalta vaatteiden lomassa tussareita, sirpejä ja vasaroita. On pelottavan näköinen tekele!

Helsinki ei voinut vastustaa lahjoitusta. Se saatiin sijoitettua sentään Pitkäsillan oikealle puolelle SAK:n kolossin päätyyn. Patsas on onneksi sen verran kätkössä, että nähdäkseen sen pitää vähän koukata.

Patsas on kokenut kovia. Mikael Jungner kavereineen ja varmaankin Tölö unga socialiser-klubin tuella tervasi patsaan ja koristeli sen höyhenillä. Patsaan kestävyyttä on koeteltu myös oikeilla voimakeinoilla.

Nyt Moskovan antama monumentti ei enää sovi Helsinkiin. Onneksi sen vierustalla aletaan rakentaa. Patsas voidaan vähin äänin kuskata pois, koska sehän saattaisi rakennustöistä vahingoittua. Maailmanrauhan muutto tuntemattomaan varastonnurkkaan ei aiheuttane suurempia poliittisia kärhämää.

Kiiivaimmin patsaita kaadetaan nyt Kiovassa ja muissa Ukrainan vapaissa kaupungeissa. Valtaosa muistomerkeistä periytyy neuvostoajalta. Ne ovat yleensä väkivaltaa pursuvia ja kaikin puolin ällöttävän oloisia. Ukrainan arvokkaampia muistomerkkejä taas suojataan hiekkasäkein pommituksien varalta.

Venäjän, Ukrainan ja Valko-Venäjän pomot allekirjoittivat Neuvostoliiton purkupaperin Belovežkin metsästysmajalla vuoden 1991 lopulla. Sen jälkeen Venäjälläkin on kaadettu ja rikottu paljon patsaita. Siellä seisoo vielä monia Lenin-sedän veistoksia ja muutama isä aurinkoinenkin.

Lenin-sedän patsaat, laatat ja muut muistomerkit aiheuttavat päättäjille päänvaivaa myös meillä. Niitä on Suomessa parikymmentä ja lisäksi löytyy vielä pari puistoa ja museota.

Helsingissä rehevän Kukkapuiston nimi muutettiin vuonna 1970 Leninipuistoksi. Sellainen kuului ajan henkeen. Pieni puisto on piilossa Kulttuuritalon takana, eikä sinne ihan sattumalta eksy. Nyt puuhataan Leninipuiston nimen muuttamista.

Tampereen Lenin-museo herättää myös kiivaita tunteita. Se sijaitsee Hämeenpuistossa melkein kivenheiton päässä Vakoilumuseosta. Nehän voisi vaikka yhdistää.

Meidän kulmillamme keskustellaan Turun taidemuseon edustalla kököttävästä Leninin rintakuvasta ja laatasta. Turun patsasta on töhritty usein. Venäjän brutaalien hyökkäyssodan Z-sotamerkin asemesta rintakuvan jalustaan on maalattu tyylikäs hakaristi.

Turku päätti siirtää ongelmallisen rintakuvan varastoon. Pormestari Arven mukaan Leninin muistomerkki ei sinänsä uhkaa ketään, mutta se ei ole ideologialtaan Turun kaupungin arvojen mukainen. Fiksusti todettu.

Vappuna se ainakin vielä komeili paikallaan.

pajen.fi